

ПРИЛОГ 2.

**МЕТОДОЛОГИЈА
ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЦИЈЕНА УСЛУГЕ РЕЗЕРВНОГ
СНАБДЈЕВАЧА У ФЕДЕРАЦИЈИ БиХ**

Члан 1.

(Предмет методологије)

Предмет методологије је прописивање начина утврђивања цијена услуге резервног снабдјевача у Федерацији Босне и Херцеговине за квалификоване купце који остварују то право у складу са чланом 12. овог правилника.

Члан 2.

(Цијене услуге резервног снабдјевача)

Цијене услуге резервног снабдјевача састоје се од:

- трошка набавке електричне енергије,
- трошка услуге снабдјевања резервног снабдјевача, који износе максимално 5% од укупног трошка набавке енергије,
- трошка дебаланса којег учини поједини купац.

Члан 3.

(Накнаде и порези)

У цијене из члана 2. ове методологије нису укалкулисане прописане накнаде и износ пореза на додату вриједност које су резервни снабдјевачи обавезни евидентирати на сваком појединачном рачуну купца у складу са важећим прописима.

Члан 4.

(Надгледање цијена услуге резервног снабдјевача)

- (1) Резервни снабдјевач је обавезан да на захтјев ФЕРК-а достави и оправда све трошкове који улазе у цијене услуге резервног снабдјевача.
- (2) ФЕРК надгледа начин утврђивања цијена услуге од резервног снабдјевача.

Na osnovu svojih ovlaštenja iz člana 13., člana 15., člana 16., člana 21. stav (1) tačka 2), tačka 3), tačka 6) i tačka 16) i stav (2), člana 22. tačka 1) i tačka 11), člana 57. i člana 59. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22), člana 10., člana 11., člana 23. stav (1) i stav (2) Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 24/14 i 91/15) i člana 32. stav (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/14, 31/16 i 84/19), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je na V redovnoj sjednici održanoj 10.03.2023. godine donijela Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/23). Na osnovu člana 8. navedenog Pravilnika Sektor za pravne poslove je izradio, a Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK je, na VIII redovnoj sjednici održanoj dana 11.04.2023. godine utvrdila Prečišćeni tekst Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača, kako slijedi

PRAVILNIK**O SNABDIJEVANJU KVALIFIKOVANIH KUPACA
ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I POSTUPKU
PROMJENE SNABDJEVAČA**

- Prečišćeni tekst -

DIO PRVI - OPŠTE ODREDBE

Члан 1.

(Предмет правилника)

Ovim pravilnikom Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FERK) propisuje:

- a) dinamiku ukidanja tarifnih stavova za pojedine kategorije potrošnje do potpunog otvaranja tržišta,
- b) način snabdijevanja kvalifikovanih kupaca, uspostavljanje javnog snabdjevača, njegova prava i obaveze,
- c) prava i obaveze kvalifikovanih kupaca,
- d) postupak i uslove promjene snabdjevača,
- e) usluge rezervnog snabdjevača, uslove pod kojima kvalifikovani kupac može koristiti usluge rezervnog snabdjevača, kriterij za njegov izbor, i vrijeme trajanja usluge rezervnog snabdjevača,
- f) metodologiju za utvrđivanje cijena javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge,
- g) način formiranja cijena električne energije rezervnog snabdjevača definisan metodologijom za utvrđivanje cijena rezervnog snabdjevača.

Члан 2.

(Циљ)

Cilj donošenja ovog pravilnika je razvoj i funkcionisanje tržišta električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru jedinstvenog tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini u skladu sa odredbama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon), Privremenim smjernicama elektroenergetske politike Federacije BiH, reformom energetske sektora i provedbenim propisima i aktima Državne regulatorne komisije za električnu energiju u Bosni i Hercegovini.

Члан 3.

(Скраћенице и дефиниције)

Skraćenice i definicije koje se koriste u ovom pravilniku, uključujući i one iz Zakona i drugih pravila i propisa FERK-a, imaju sljedeće značenje:

DERK znači Državnu regulatornu komisiju za električnu energiju u Bosni i Hercegovini.

Javna usluga znači uslugu nametnutu elektroenergetskom subjektu, kojom se osigurava sigurnost snabdijevanja, redovnost, kvalitet i cijena snabdijevanja, kao i zaštita životne sredine, uključujući energetska efikasnost, upotrebu energije iz obnovljivih izvora i zaštite okoline, a sve u skladu sa važećim propisima Federacije i međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina.

Javni snabdjevač kvalifikovanih kupaca (u daljem tekstu: javni snabdjevač) znači snabdjevača koji ima obavezu da snabdjeva kvalifikovanog kupca kada on ne odabere svog snabdjevača na tržištu električne energije na način i pod uslovima koje propisuje FERK.

Komercijalni kupac znači kupca električne energije koji nije iz reda domaćinstva i javne rasvjete, a čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa niže od 1 kV.

Krajnji kupac znači kupca koji kupuje električnu energiju za vlastite potrebe.

Kupac iz kategorije domaćinstvo znači kupca koji kupuje električnu energiju za upotrebu u ličnom domaćinstvu, isključujući komercijalne ili profesionalne djelatnosti.

Kvalifikovani kupac znači kupca koji može slobodno kupovati električnu energiju od snabdjevača/trgovca kojeg sam izabere.

Malo preduzeće znači svako privredno društvo koje zadovoljava najmanje dva od tri navedena kriterija: da ima manje od 50 zaposlenih, da ostvaruje ukupni godišnji prihod manji od 2 miliona KM i čija je vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine manja od 1 miliona KM, a čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa niže od 1 kV.

Novi snabdjevač znači snabdjevača sa kojim kvalifikovani kupac želi zaključiti ugovor o snabdjevanju električnom energijom na početku postupka za promjenu snabdjevača.

Operator distributivnog sistema (u daljem tekstu: ODS) znači pravno lice koje posjeduje licencu-dozvolu za djelatnost distribucije i nadležno je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj elektrodistributivne mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.

Operator sistema znači operatora distributivnog ili prenosnog sistema.

Snabdjevač znači svako pravno lice koje posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti snabdjevanja kupaca električnom energijom izdatu od nadležnog regulatornog organa.

Postojeći snabdjevač znači snabdjevača koji snabdjeva kvalifikovanog kupca na početku postupka za promjenu snabdjevača.

REERS znači Regulatornu komisiju za energetiku Republike Srpske.

Rezervni snabdjevač znači snabdjevača koji ima obavezu da kvalifikovanog kupca snabdjeva električnom energijom u slučajevima kada odabrani snabdjevač prestane vršiti snabdjevanje kvalifikovanog kupca električnom energijom.

Univerzalna usluga znači dio javne usluge kojom se garantuje priključak i snabdjevanje po razumnim, jednostavno i lako usporedivim i transparentnim cijenama krajnjim kupcima iz kategorije domaćinstva, malim preduzećima i komercijalnim kupcima kako je definisano u Zakonu.

DIO DRUGI - DINAMIKA OTVARANJA TRŽIŠTA

Član 4.

(Prelazni period)

Prelazni period otvaranja tržišta traje do 01.01.2015. godine.

Član 5.

(Otvorenost tržišta od 01.01.2015. godine)

- (1) Od 01.01.2015. godine svi krajnji kupci električne energije su kvalifikovani kupci čime ostvaruju pravo na slobodan izbor snabdjevača.
- (2) Krajnji kupci električne energije iz kategorije potrošnje domaćinstvo, i mala preduzeća i komercijalni kupci koji na tržištu nisu odabrali snabdjevača imaju pravo na snabdjevanje električnom energijom standardnog kvaliteta po ekonomski opravdanim, lako i jasno usporedivim i transparentnim cijenama u okviru pružanja univerzalne usluge od javnog snabdjevača.

DIO TREĆI - PRAVA I OBAVEZE KVALIFIKOVANOG KUPCA

Član 6.

(Prava kvalifikovanog kupca)

- (1) Kvalifikovani kupci iz člana 5. stav (2) ovog pravilnika imaju pravo izbora načina snabdjevanja električnom energijom, što podrazumijeva da se kvalifikovani kupac može opredijeliti:
 - a) da iskoristi svoje pravo izbora snabdjevanja električnom energijom sa snabdjevačima na tržištu,
 - b) da se snabdjeva električnom energijom od javnog snabdjevača, u okviru univerzalne usluge,
 - c) da se ponovno snabdjeva od javnog snabdjevača, nakon što je prethodno koristio svoje pravo izbora i bio snabdjevan od snabdjevača na tržištu.
- (2) Kvalifikovani kupac ima pravo bez naknade i u roku od 21 dan od dana podnošenja zahtjeva za promjenom, promijeniti snabdjevača u skladu sa odredbama ovog pravilnika.
- (3) Kvalifikovani kupac ima pravo dobiti konačni obračun svoje potrošnje nakon svake promjene snabdjevača električne energije najkasnije šest sedmica od promjene snabdjevača.
- (4) Ugovor o priključenju/povećanju/smanjenju priključne snage, ugovor o korištenju distributivne mreže i ugovor o snabdjevanju električnom energijom ne mogu sadržavati odredbu koja na bilo koji način ograničava kvalifikovanog kupca u izboru snabdjevača ili mu nameće posebne troškove u slučaju promjene snabdjevača.
- (5) Kvalifikovani kupac ima pravo kod zaključivanja ugovora o korištenju distributivne mreže sa ODS-om izabrati način plaćanja korištenja distributivne mreže prema računu dostavljenom od ODS-a ili korištenje distributivne mreže plaćati prema jedinstvenom računu dostavljenom od snabdjevača.
- (6) Kvalifikovani kupac ima pravo istovremeno zaključiti ugovore sa više snabdjevača, ukoliko postoji mogućnost utvrđivanja obračunskih veličina, što potvrđuje nadležni operator sistema.
- (7) Kvalifikovani kupac ima pravo otkazati zahtjev za zaključenjem novog ugovora o snabdjevanju električnom energijom kojeg je prethodno podnio novom snabdjevaču kao i izjavu o opunomoćenju novog snabdjevača i to bez plaćanja ikakvih naknada novom snabdjevaču.
- (8) Kvalifikovani kupac ima pravo na uslugu snabdjevanja od rezervnog snabdjevača u skladu sa članom 12. ovog pravilnika.
- (9) Kvalifikovani kupac ima i ostala prava u skladu sa odredbama Opštih uslova za isporuku električne energije (u daljem tekstu: Opšti uslovi).

Član 7.

(Obaveze kvalifikovanog kupca)

- (1) Obaveze kvalifikovanog kupca su zaključenje ugovora u skladu sa odredbama ovog pravilnika, Opštih uslova, Mrežnog kodeksa i Tržišnih pravila.
- (2) Kvalifikovani kupac obavezan je:
 - a) poštivati odredbe zaključenih ugovora u skladu sa Opštim uslovima,
 - b) uredno plaćati dostavljeni račun u roku naznačenom na računu,
 - c) obavijestiti najkasnije sedam dana prije prestanka ugovora o snabdjevanju električnom energijom rezervnog snabdjevača o namjeri da koristi navedenu uslugu iz razloga što nije našao novog snabdjevača.

- (3) Kvalifikovani kupac je obavezan poštivati i druge obaveze propisane Opštim uslovima.

DIO ČETVRTI - PRAVA I OBAVEZE SNABDJEVAČA

Član 8.

(Imenovanje javnog snabdjevača)

Javni snabdjevač imenuje se u skladu sa članom 13. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 9.

(Obaveze javnog snabdjevača)

- (1) Javni snabdjevač ima obavezu pružiti univerzalnu uslugu snabdijevanja svim kvalifikovanim kupcima iz člana 5. stava (2) ovog pravilnika.
- (2) Javni snabdjevač snabdijeva kvalifikovanog kupca iz stava (1) ovog člana po cijeni usluge javnog snabdjevača na koju je saglasnost dao FERK ili koju je utvrdio FERK u skladu sa članom 20. ovog pravilnika i po Metodologiji za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, datom u Prilogu 1. ovog pravilnika.
- (3) Javni snabdjevač je obavezan izvršavati i sve druge obaveze propisane Zakonom, Opštim uslovima, drugim pravilima i propisima FERK-a i uslovima dozvole za rad za snabdijevanje električnom energijom - dozvole I reda.

Član 10.

(Prava i obaveze snabdjevača kvalifikovanih kupaca)

Snabdjevači kvalifikovanih kupaca imaju pravo i obavezu snabdijevati kvalifikovane kupce u Federaciji BiH u skladu sa Opštim uslovima i uslovima dozvola koje regulišu snabdijevanje kvalifikovanih kupaca.

DIO PETI - REZERVNI SNABDJEVAČ

Član 11.

(Kriteriji za izbor rezervnog snabdjevača)

Rezervni snabdjevač je imalac dozvole za rad za snabdijevanje električnom energijom - dozvole I reda.

Član 12.

(Obaveze rezervnog snabdjevača)

- (1) Rezervni snabdjevač, na svom području djelovanja, ima obavezu snabdijevati kvalifikovanog kupca na period ne duže od 60 dana u slučaju kada snabdjevač kojeg je kvalifikovani kupac slobodno izabrao ne vrši snabdijevanje električne energije iz sljedećih razloga:
 - a) stečaj ili likvidacija snabdjevača,
 - b) istek ili oduzimanje dozvole snabdjevaču,
 - c) kupac nije našao novog snabdjevača koji će ga snabdijevati nakon prestanka ugovora o snabdijevanju električnom energijom sa postojećim snabdjevačem, osim ako je prestanak ugovora posljedica neizvršavanja obaveza plaćanja isporučene električne energije.
- (2) Pravo na uslugu snabdijevanja od rezervnog snabdjevača od 01.01.2015. godine imaju svi kvalifikovani kupci koji nemaju pravo na univerzalnu uslugu.
- (3) Kvalifikovani kupci koji imaju pravo na univerzalnu uslugu, a koristili su pravo izbora snabdjevača na tržištu, u slučaju nastupanja okolnosti iz stava (1) ovog člana, imaju pravo snabdijevanja od javnog snabdjevača.
- (4) Rezervni snabdjevač utvrđuje cijenu usluge u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje cijene usluge rezervnog snabdjevača u Federaciji BiH, datom u Prilogu 2. ovog pravilnika, a čiju primjenu nadgleda FERK.

DIO ŠESTI - UGOVORI

Član 13.

(Vrste ugovora)

- (1) Ugovor o snabdijevanju električnom energijom zaključuje snabdjevač sa kvalifikovanim kupcima, bilo da se radi o izabranom snabdjevaču na tržištu, javnom snabdjevaču ili rezervnom snabdjevaču.
- (2) Snabdjevač svoje odnose sa drugim subjektima na tržištu električne energije uređuje ugovorima u skladu sa Opštim uslovima.
- (3) Osnovni elementi ugovora iz stavova (1) i (2) ovog člana propisani su Opštim uslovima.

Član 14.

(Ugovor o snabdijevanju električnom energijom)

- (1) Prava i obaveze snabdjevača i kvalifikovanog kupca uređuju se ugovorom o snabdijevanju električnom energijom.
- (2) Svaki snabdjevač je obavezan izraditi tipske ugovore, i objaviti ih na svojoj internetskoj stranici i učiniti ih dostupnim u svojim kancelarijama za odnose sa kvalifikovanim kupcima električne energije.
- (3) Ugovor o snabdijevanju električnom energijom zaključen sa javnim ili rezervnim snabdjevačem pored elemenata propisanih Opštim uslovima sadrži i:
 - a) način utvrđivanja cijene usluge javnog, odnosno rezervnog snabdjevača,
 - b) obavezu javnog snabdjevača da u skladu sa Opštim uslovima informiše kupca sa kojim ima zaključen ugovor o snabdijevanju električnom energijom o promjeni cijena električne energije i drugih uslova prodaje,
 - c) obavezu kupcu i javnom, odnosno rezervnom snabdjevaču da poštuju propisane rokove procedura za promjenu snabdjevača.

DIO SEDMI - PROMJENA SNABDJEVAČA

Član 15.

(Postupak promjene snabdjevača na zahtjev kupca)

- (1) Kvalifikovani kupac, koji namjerava promijeniti snabdjevača, obavezan je da novom snabdjevaču od koga se želi snabdijevati podnese zahtjev u pisanoj formi na obrascu propisanom od strane snabdjevača.
- (2) Propisani obrazac pored ostalog, sadrži i sljedeće podatke:
 - a) naziv poslovnog subjekta, sjedište i identifikacioni broj za indirektnu porezu (PDV broj),
 - b) ime i prezime, prebivalište za fizička lica,
 - c) šifru mjernog mjesta i adresu kupca kako je to navedeno u bazi mjernih podataka,
 - d) odobrenu snagu na mjernom mjestu kupca,
 - e) datum podnošenja zahtjeva,
 - f) naziv postojećeg snabdjevača i rok važenja ugovora koji je kupac zaključio sa njim.
- (3) Uz propisani obrazac iz stava (2) ovog člana kupac dostavlja i izjavu, odnosno ovlaštenje novom snabdjevaču da preduzima potrebne radnje u cilju promjene snabdjevača.
- (4) Ako tokom trajanja postupka promjene snabdjevača do dana promjene snabdjevača u smislu ovog pravilnika, nadležni operator sistema primi više zahtjeva različitih snabdjevača za isto mjerno mjesto, odnosno mjesto snabdijevanja istog kupca, nadležni operator sistema pozvat će kupca da se u roku od četiri dana od dana dostavljanja poziva izjasni po kojem od više podnesenih zahtjeva traži dalje postupanje, uz upozorenje na posljedice nepostupanja u ostavljenom roku. Ako kupac u roku ne postupi po pozivu, nadležni operator sistema obavještava kupca i sve snabdjevače koji su takav zahtjev podnijeli da nema uslova za promjenu snabdjevača.

- (5) Odredbe stava (4) ovog člana ne odnose se na kupce za koje je nadležni operator sistema utvrdio da se mogu snabdijevati od više snabdjevača.
- (6) Nakon što novi snabdjevač primi obrazac za promjenu snabdjevača isti analizira njegovu potpunost i:
 - a) ukoliko ocijeni da je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun u roku od četiri dana od dana prijema zahtjeva poziva kupca, da u roku od naredna četiri dana nedostatke otkloni,
 - b) ukoliko kupac ne postupi po pozivu u roku od četiri dana, obavještava kupca kako nema uslova za promjenu snabdjevača.
- (7) Ukoliko je zahtjev za promjenom snabdjevača potpun, novi snabdjevač, koga je izabrao kvalifikovani kupac, je obavezan da nadležnom operatoru sistema podnese zahtjev za promjenu snabdjevača na propisanom obrascu u roku od četiri dana od dana prijema ovlaštenja.
- (8) Nadležni operator sistema je obavezan da u roku od četiri dana od prijema zahtjeva za promjenu snabdjevača provjeri usklađenost ugovora o priključenju/smanjenju/povećanju priključne snage, ugovora o korištenju mreže i pripadnosti balansnoj grupi, i obavijesti novog snabdjevača o potrebnim izmjenama u zahtjevu, ukoliko postoji neusklađenost sa ugovorom o priključenju/smanjenju/povećanju priključne snage i ugovorom o korištenju mreže, i u slučaju da ne postoje neusklađenosti, izda potvrda o usklađenosti.
- (9) Nadležni operator sistema je obavezan, ukoliko utvrdi da je dokumentacija vezana za promjenu snabdjevača potpuna, da u roku od pet dana obavijesti postojećeg snabdjevača o podnesenom zahtjevu za promjenom snabdjevača, očita brojila na obračunskom mjernom mjestu i očitane podatke dostavi postojećem snabdjevaču, novom snabdjevaču i kvalifikovanom kupcu.
- (10) Novi snabdjevač nakon što primi obavještenje od nadležnog operatora sistema o nedostacima zahtjeva u roku od četiri dana obavezan je da otkloni iste.
- (11) Postojeći snabdjevač je obavezan da, u roku od četiri dana od dana prijema obavještenja iz stava (9) ovog člana, sve podatke potrebne za okončanje postupka promjene snabdjevača stavi na raspolaganje nadležnom operatoru sistema, novom snabdjevaču i kvalifikovanom kupcu.
- (12) Novi snabdjevač je obavezan da obezbijedi usklađenost novog ugovora o snabdijevanju električnom energijom kvalifikovanog kupca sa ugovorima iz stava (8) ovog člana.
- (13) Novi snabdjevač sa kojim je kvalifikovani kupac zaključio novi ugovor, odmah po zaključenju ugovora, dostavlja podatke o zaključenom ugovoru (ugovorene količine i dinamika isporuke) nadležnom operatoru sistema, u skladu sa odredbama Opštih uslova, Mrežnih pravila i Tržišnih pravila.
- (14) Datum promjene snabdjevača i dan početka primjene novog ugovora mora biti dan očitavanja mjernog uređaja, odnosno očitano stanje brojila istovremeno predstavlja krajnje stanje prema postojećem snabdjevaču i početno stanje prema novom ugovoru o snabdijevanju električnom energijom.
- (15) Sa danom promjene snabdjevača počinje se primjenjivati ugovor o snabdijevanju električnom energijom koji je kupac zaključio sa novim snabdjevačem, a prestaje ugovor o snabdijevanju električnom energijom sa postojećim snabdjevačem.
- (16) Postupak promjene snabdjevača ne može trajati duže od 21 dan.

Član 16.

(Osporavanje promjene snabdjevača)

- (1) Postojeći snabdjevač čiji ugovor o snabdijevanju električnom energijom prestaje važiti može osporiti prestanak važenja ugovora u skladu sa odredbama tog ugovora.
- (2) Postojeći snabdjevač čiji ugovor o snabdijevanju električnom energijom prestaje važiti ne može postavljati posebne dodatne uslove koji nisu obuhvaćeni ugovorom uključujući neplaćene obaveze i obavezan je nastaviti snabdijevanje kvalifikovanog kupca sve do okončanja postupka promjene snabdjevača, o čemu će ga obavijestiti nadležni operator sistema.
- (3) Postojeći snabdjevač, koji namjerava da ospori prestanak važenja ugovora, obavezan je u roku od četiri dana od dana prijema obavještenja od nadležnog operatora sistema iz člana 15. stava (9) ovog pravilnika da podnese prigovor istom i novom snabdjevaču.
- (4) Odredba iz stava (2) ovog člana ne primjenjuje se u slučaju kada je postojeći snabdjevač prije prijema obavještenja o promjeni snabdjevača, podnio zahtjev nadležnom operatoru sistema da kvalifikovanom kupcu obustavi isporuku električne energije zbog neplaćanja isporučene električne energije ili ako je kvalifikovani kupac koji je uputio zahtjev za promjenu snabdjevača već isključen zbog neplaćanja isporučene električne energije.
- (5) Ukoliko je postojeći snabdjevač podnio zahtjev za obustavu isporuke električne energije prije zahtjeva o promjeni snabdjevača, nadležni operator sistema ne može odobriti zahtjev za promjenu snabdjevača i u tom slučaju operator sistema obavještava novog snabdjevača i kvalifikovanog kupca da nisu stvoreni uslovi za promjenu snabdjevača.
- (6) Ukoliko postojeći snabdjevač u roku navedenom u stavu (3) ovog člana ne uloži prigovor na promjenu snabdjevača, nadležni operator sistema u roku od pet dana od dana isteka roka za podnošenje prigovora, osigurava mjerne podatke za obračunsko mjerno mjesto kvalifikovanog kupca.

Član 17.

(Rezervni snabdjevač u slučaju stečaja ili likvidacije)

- (1) Postojeći snabdjevač ima obavezu da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana saznanja da neće biti u mogućnosti zbog stečaja ili likvidacije snabdijevati kvalifikovanog kupca, obavijesti istog, nadležnog operatora sistema i rezervnog snabdjevača.
- (2) Po prijemu obavještenja iz stava (1) ovog člana nadležni operator sistema je obavezan da bez odlaganja očita mjerne podatke i dostavi ih kvalifikovanom kupcu, postojećem i rezervnom snabdjevaču.
- (3) Dan očitavanja mjernih podataka smatra se i danom promjene snabdjevača.

Član 18.

(Rezervni snabdjevač u slučaju isteka, odnosno oduzimanja dozvole postojećem snabdjevaču)

- (1) U slučaju isteka ili oduzimanja dozvole postojećem snabdjevaču FERK o tome obavještava nadležnog operatora sistema i rezervnog snabdjevača, a nadležni operator sistema bez odgađanja o tome obavještava kvalifikovane kupce.
- (2) Dan isteka dozvole, odnosno dan konačnosti rješenja FERK-a o oduzimanju dozvole smatra se danom promjene snabdjevača.
- (3) Nadležni operator sistema je na dan iz stava (2) ovog člana, obavezan očitati mjerne podatke i dostaviti ih kvalifikovanom kupcu, postojećem i rezervnom snabdjevaču.

Član 19.

(Rezervni snabdjevač u slučaju kada kvalifikovani kupac nije našao novog snabdjevača koji će ga snabdijevati nakon prestanka

ugovora o snabdijevanju električnom energijom sa postojećim snabdjevačem)

- (1) Kvalifikovani kupac ima pravo na uslugu rezervnog snabdjevača ukoliko nije našao novog snabdjevača nakon prestanka ugovora o snabdijevanju električnom energijom sa postojećim snabdjevačem.
- (2) Pravo na uslugu rezervnog snabdjevača se ne može ostvariti ukoliko je prethodni ugovor raskinut zbog neplaćanja.
- (3) Rezervni snabdjevač zaključuje sa kvalifikovanim kupcem ugovor o snabdijevanju električnom energijom koji stupa na snagu i počinje se primjenjivati na dan promjene snabdjevača i o tome bez odlaganja obavještava nadležnog operatora sistema.
- (4) Naredni dan od dana prestanka postojećeg ugovora o snabdijevanju električnom energijom, smatra se danom promjene snabdjevača.
- (5) Danom promjene snabdjevača nadležni operator sistema je obavezan da očita mjerne podatke i dostavi ih kvalifikovanim kupcu i rezervnom snabdjevaču.

DIO OSMI - CIJENE I INFORMACIJE O SNABDJEVAČIMA

Član 20.

(Cijene usluge javnog snabdjevača)

- (1) Javni snabdjevač predlaže cijene usluge javnog snabdjevača po kojima isporučuje električnu energiju u okviru univerzalne usluge, u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, datom u Prilogu 1. ovog pravilnika. Uz prijedlog cijena usluge javnog snabdjevača, javni snabdjevač dostavlja i ukupnu cijenu koja sadrži cijenu usluge javnog snabdjevača i važeće tarife za korisnike distributivnog sistema.
- (2) Cijene iz stava (1) ovog člana moraju biti predložene FERK-u najkasnije 60 dana prije planirane primjene istih.
- (3) FERK daje saglasnost na predložene cijene iz stava (1) ovog člana.
- (4) U slučaju da cijene koje je predložio javni snabdjevač nisu utvrđene u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, FERK neće dati saglasnost na predložene cijene. U ovom slučaju FERK utvrđuje cijene usluge javnog snabdjevača u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH.
- (5) Nakon dobijanja saglasnosti FERK-a na predložene cijene usluge javnog snabdjevača, odnosno nakon što FERK utvrdi cijene usluge javnog snabdjevača u skladu sa stavom (4) ovog člana, javni snabdjevač je obavezan na svojoj internet stranici i oglasnoj tabli objaviti cijene usluge javnog snabdjevača koje uključuju cijenu nabavke električne energije, cijenu usluge snabdijevanja javnog snabdjevača, kao i tarifne stavove za korisnike distributivnog sistema.

Član 21.

(Informacije o snabdjevačima)

- (1) FERK na svojoj internet stranici objavljuje popis važećih dozvola za snabdijevanje električnom energijom izdatih od FERK-a i dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine izdatih od DERK-a i RERS-a.
- (2) Operatori distributivnog sistema obavezni su da na svojim internet stranicama i u svojim kancelarijama za odnose sa korisnicima distributivnog sistema obezbijede listu snabdjevača kvalifikovanih kupaca, ali ne smiju davati svoje ocjene o bilo kojem snabdjevaču.

Član 22.

(Informacije za kvalifikovane kupce)

- (1) Snabdjevači su obavezni da uspostave kancelarije za odnose sa kvalifikovanim kupcima u kojima će se kvalifikovanim kupcima pružati sve potrebne informacije i obavještenja o njihovim pravima, važećim propisima i dostupnim sredstvima za rješavanje sporova.
- (2) Snabdjevači na svojim internet stranicama trebaju da obezbijede jednostavnu dostupnost različitih paketa svojih usluga.
- (3) Snabdjevač je obavezan, na zahtjev kvalifikovanog kupca, da istog informiše o svojim cijenama.
- (4) FERK nadgleda informacije objavljene na internet stranici snabdjevača u cilju osiguranja da iste budu ažurirane.
- (5) Snabdjevači su obavezni da izrade katalog za kvalifikovane kupce, koji sadrži praktične informacije u vezi sa pravima i obavezama kvalifikovanih kupaca, i isti učiniti dostupan kvalifikovanim kupcima.

DIO DEVETI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

(Izmjene i dopune pravilnika)

- (1) FERK ima pravo i obavezu rokove, uslove i kriterije propisane ovim pravilnikom mijenjati u skladu sa izmjenama i dopunama zakona i u skladu sa obavezama koje preuzme Bosna i Hercegovina po odredbama relevantnih međunarodnih ugovora i sporazuma.
- (2) FERK prati i analizira efekte primjene ovog pravilnika u tržišnim uslovima, i usklađuje njegove odredbe sa promijenjenim okolnostima i stvarno dosegnutim stepenom razvoja tržišta električne energije.
- (3) U skladu sa stavom (2) ovog člana FERK će uskladiti metodologije iz ovog pravilnika sa promijenjenim okolnostima razvoja tržišta električne energije.
- (4) Izmjene i dopune ovog pravilnika vrše se po istom postupku koji se primjenjuje za njegovo donošenje.

Član 24.

(Prestanak primjene Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom)

Početak primjene ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom ("Službene novine Federacije BiH", broj 41/12 i 79/13).

Član 25.

(Cijena javnog snabdjevača od 01.01.2015.)

Za utvrđivanje cijene usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge sa početkom primjene od 01.01.2015. godine, javni snabdjevači iz člana 8. ovog pravilnika, imenovani odlukom Vlade Federacije BiH, obavezni su najkasnije do 30.11.2014. godine dostaviti FERK-u prijedlog cijena usluge javnog snabdjevača u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH datom u Prilogu 1. ovog pravilnika.

Član 26.

(Obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom)

Imaoci licence za trgovinu i snabdijevanje električnom energijom na teritoriji BiH koje je izdala Državna regulatorna komisija za električnu energiju i imaoci dozvole za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja električnom energijom na teritoriji Bosne i Hercegovine koje je izdala Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske snabdijevaju kupce na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa odredbama Opštih uslova i ovog pravilnika.

Član 27.

(Primjena drugih propisa)

Na sva pitanja u vezi sa kvalifikovanim kupcem koja nisu obuhvaćena ovim pravilnikom primjenjivat će se odredbe Pravilnika za izdavanje dozvola, Opštih uslova, Pravilnika za izradu i primjenu dijagrama opterećenja, Mrežnih pravila, Tržišnih pravila, Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke i Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi.

Član 28.

(Tumačenje pravilnika)

Tumačenje odredbi ovog pravilnika daje FERK.

Član 29.

(Stupanje na snagu i primjena)

- (1) Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a objavit će se i na internet stranici i oglasnoj tabli FERK-a.
- (2) Ovaj pravilnik se primjenjuje od 01.01.2015. godine, osim odredbi člana 20., člana 25. ovog pravilnika i Metodologije za utvrđivanje cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, a koji se primjenjuju danom stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 30.

(Sadržaj i objava prečišćenog teksta)

- (1) Prečišćeni tekst Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača sadrži: Pravilnik o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača ("Službene novine Federacije BiH", broj 89/14), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača ("Službene novine Federacije BiH", broj 84/19) i Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/23).
- (2) Ovaj Prečišćeni tekst Pravilnika o snabdijevanju kvalifikovanih kupaca električnom energijom i postupku promjene snabdjevača objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 07-02-1-801-1/23

11. aprila 2023. godine
MostarV. d. predsjednika FERK-a
Mile Srdanović, s. r.

PRILOG 1.

**METODOLOGIJA
ZA UTVRĐIVANJE CIJENA USLUGE JAVNOG
SNABDJEVAČA ZA PRUŽANJE UNIVERZALNE
USLUGE U FEDERACIJI BiH**

Član 1.

(Predmet metodologije)

Predmet metodologije je propisivanje načina utvrđivanja cijena usluge javnog snabdjevača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji Bosne i Hercegovine, za kvalifikovane kupce koji ostvaruju pravo da se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge od javnog snabdjevača.

Član 2.

(Cijene usluge javnog snabdjevača)

Cijene usluge javnog snabdjevača sastoje se od:

- cijene nabavke električne energije,
- cijene usluge snabdijevanja (obračun, fakturisanje, naplata) javnog snabdjevača.

Član 3.

(Naknade i porezi)

U cijene iz člana 2. nisu ukalkulisane propisane naknade i iznos poreza na dodatu vrijednost koje su javni snabdjevači obavezni evidentirati na svakom pojedinačnom računu kupca u skladu sa važećim propisima.

Član 4.

(Cijena nabavke električne energije)

- (1) Javni snabdjevači u Federaciji Bosne i Hercegovine nabavljaju električnu energiju za univerzalnu uslugu na ekonomičan i efikasan način u cilju izbora ekonomski najpovoljnije ponude.
- (2) Pod nabavkom električne energije podrazumijeva se električna energija proizvedena u elektranama javnog elektroprivrednog preduzeća, kao i nabavka električne energije na tržištu.
- (3) Javni snabdjevač je obavezan da osigura svu potrebnu energiju i snagu za kupce, koji imaju pravo i izabrali su se snabdijevati u okviru univerzalne usluge.
- (4) Postupak nabavke energije iz stava (3) javni snabdjevač može vršiti u više faza.
- (5) Ukoliko javni snabdjevač nabavlja električnu energiju na način kako je propisan u stavu (4) ovog člana, za nenabavljenu količinu električne energije, u prijedlogu cijene vrši procjenu koštanja.
- (6) Nabavljena energija iz stava (3) mora sadržavati propisani udio električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije.

Član 5.

(Cijena usluge snabdijevanja)

- (1) Cijena usluge snabdijevanja javnog snabdjevača treba pokriti troškove vezane za obradu podataka o mjernim mjestima, administraciju ugovora, fakturisanje, dostavu računa, naplatu i rad servisnog centra.
- (2) Troškovi usluge snabdijevanja iznose maksimalno 10% od ukupnog troška nabavke energije za kupce u okviru univerzalne usluge.

Član 6.

(Cijena usluge korištenja prenosne/distributivne mreže)

Cijena korištenja prenosne mreže, koja pokriva trošak obavljanja prenosne djelatnosti, trošak obavljanja rada operatora prenosnog sistema (NOSBiH-a) i trošak pomoćnih usluga utvrđuje se odlukama DERK-a, dok cijenu korištenja distributivne mreže utvrđuje FERK tarifnim stavovima za korištenje distributivnog sistema.

Član 7.

(Alokacija cijena po obračunskim elementima)

- (1) Cijene usluge javnog snabdjevača sastoje se od obračunskih elemenata: aktivna električna energija, obračunska snaga, prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija i mjerno mjesto kupca.
- (2) Cijena nabavke električne energije od javnog snabdjevača sastoji se od dvije komponente: komponente koja se odnosi na električnu energiju i komponente koja se odnosi na obračunsku snagu.
- (3) Komponenta koja se odnosi na električnu energiju alokira se na obračunske elemente: radna električna energija i prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija.
- (4) Troškovi usluge snabdijevanja se prikazuju kao posebna stavka kroz obračunske elemente mjerno mjesto kupca i/ili aktivna električna energija.

Član 8.

(Cjenovni dizajn)

- (1) Cijena nabavke električne energije javnog snabdjevača alokira se na kategorije i grupe potrošnje. Pri alociranju

cijene nabavke električne energije na kategorije i grupe potrošnje, u cilju izrade cijena, javni snabdjevač je obavezan voditi računa o izbjegavanju naglih cjenovnih promjena za kupce u okviru univerzalne usluge.

- (2) Odnos između ulaznih cijena energije kategorije ostala potrošnja i kategorije potrošnje domaćinstvo na osnovu kojih je načinjen prijedlog cijena usluge javnog snabdjevača mora biti isti ili manji u odnosu na odnos između ulaznih cijena energije kategorije ostala potrošnja i kategorije potrošnje domaćinstvo na osnovu kojih su izračunate važeće cijene usluge javnog snabdjevača. Javni snabdjevač ima obavezu alocirati cijene na kategorije i grupe potrošnje korisnika univerzalne usluge po tarifnim (obračunskim) elementima sa ciljem postupnog ukidanja unakrsnog subvencioniranja.
- (3) Cijene po obračunskim elementima za kategorije i grupe potrošnje predlaže javni snabdjevač.
- (4) Cijene električne energije javnog snabdjevača po obračunskim elementima se mogu diferencirati zavisno o dobu dana i/ili sezoni.

Član 9.

(Podloge za određivanje cijena usluga javnog snabdjevača)

Javni snabdjevač je obavezan da uz prijedlog cijene usluge javnog snabdjevača dostavi FERK-u obrazloženje i sve potrebne dokaze kojima se može potvrditi struktura troškova javnog snabdjevača, ekonomičnost nabavke električne energije, kao i način određivanja cijene usluge javnog snabdjevača.

PRIOLOG 2.

METODOLOGIJA ZA UTVRĐIVANJE CIJENA USLUGE REZERVNOG SNABDJEVAČA U FEDERACIJI BiH

Član 1.

(Predmet metodologije)

Predmet metodologije je propisivanje načina utvrđivanja cijena usluge rezervnog snabdjevača u Federaciji Bosne i Hercegovine za kvalifikovane kupce koji ostvaruju to pravo u skladu sa članom 12. ovog pravilnika.

Član 2.

(Cijene usluge rezervnog snabdjevača)

Cijene usluge rezervnog snabdjevača sastoje se od:

- troška nabavke električne energije,
- troška usluge snabdjevanja rezervnog snabdjevača, koji iznose maksimalno 5% od ukupnog troška nabavke energije,
- troška debalansa kojeg učini pojedini kupac.

Član 3.

(Naknade i porezi)

U cijene iz člana 2. ove metodologije nisu ukalkulisane propisane naknade i iznos poreza na dodatu vrijednost koje su rezervni snabdjevači obavezni evidentirati na svakom pojedinačnom računu kupca u skladu sa važećim propisima.

Član 4.

(Nadgledanje cijena usluge rezervnog snabdjevača)

- (1) Rezervni snabdjevač je obavezan da na zahtjev FERK-a dostavi i opravda sve troškove koji ulaze u cijene usluge rezervnog snabdjevača.
- (2) FERK nadgleda način utvrđivanja cijena usluge od rezervnog snabdjevača.

(SI-657/23-F)

USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE

762

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj **U-27/22**, rješavajući zahtjeve **Željka Komšića, člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, i Šefika Džaferovića, u vrijeme podnošenja zahtjeva predsjedatelja Predsjedništva Bosne i Hercegovine**, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 42. stavak (5), članka 57. stavak (2) točka b) i članka 59. st. (1) i (3) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Valerija Galić, predsjednica
Mirsad Ćeman, dopredsjednik
Zlatko M. Knežević, dopredsjednik
Helen Keller, dopredsjednica
Seada Palavrić, sutkinja
Angelika Nußberger, sutkinja
Ledi Bianku, sudac

na sjednici održanoj 23. ožujka 2023. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU¹

Odlučujući o zahtjevu **Željka Komšića, člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, i Šefika Džaferovića, u vrijeme podnošenja zahtjeva predsjedatelja Predsjedništva Bosne i Hercegovine**, za ocjenu ustavnosti amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" br. 79/22 i 80/22) i Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 67/22),

utvrđuje se da su amandmani na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" br. 79/22 i 80/22) i Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 67/22) sukladni čl. I/2., II/2., II/4. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine i članku 1. Protokola broj 12 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, čl. 5. i 7. Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije i članku 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Željko Komšić, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj Komšić), podnio je 11. listopada 2022. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ocjenu usuglašenosti s Ustavom Bosne i Hercegovine amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" br. 79/22 i 80/22; u daljnjem tekstu: amandmani) CXI., CXII., CXX., CXXI., CXXVIII. i čl. od 1. do 5. Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 67/22; u daljnjem tekstu: Izmjene Izbornog zakona), koje je nametnuo visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: visoki predstavnik) odlukama br. 06/22 i 07/22 od 2. listopada 2022. godine. Navedeni zahtjev je registriran pod brojem U-27/22.

2. Podnositelj zahtjeva je, na temelju članka 64. Pravila Ustavnog suda, podnio i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi Ustavni sud: a) obustavio provedbu izbornih rezultata i b) obustavio izvršenje osporenih odredaba do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o njegovom zahtjevu.

¹ Odluka objavljena u "Službenom glasniku BiH", broj 27/23